

[Poul Møller.]

sætning brister. I statsministerens mund må udtrykket „forudsætning“ stå for: det er meningen, det er tanken, at andre ikke skal have lønforhøjelse; men der er ingen garantier for det — hvis der er det, beder vi om at få besked.

Der er i det konservative folkeparti stor ængstelse for, at disse tillæg vil betyde højere lønstigninger end de sammenlagt 800-900 mill. kr. i to års perioden, som forslagene direkte tager sigte på. Er denne ængstelse en reel risiko, som statsministeren ikke kan afvise med håndfaste argumenter, må det for alle være at foretrække at forlænge overenskomsterne uden forandringer — og så må vi her i tinget overveje, hvordan vi på anden måde kan komme de egentlig dårligtstillede til hjælp. De, der her må og bør være i vore tanker, er også dem — og især dem — der i og uden for fagbevægelsen har meget små indkomster og samtidig har betydelige forsørgerforpligtelser.

Vi ønsker disse spørgsmål belyst under den kommende udvalgsbehandling.

Når man tager vor økonomiske stilling i betragtning, og når man må erkende, at staten i det kommende år vil sluge praktisk talt hele den forventede produktionsstigning, er det i sig selv dristigt at turde gennemføre lønforhøjelser til en værdi af omkring 200 mill. kr. — med afsmitning måske langt mere — samtidig med at vi givetvis står over for dyrtidsregulering på 600-700 mill. kr.

Men endnu mere dristigt forekommer det, at man går ud fra som givet, at produktionen kan bære den tredobbelte lønstigning fra 1. marts næste år. Hvad ved regeringen herom? Har regeringen nogen økonomiske forudsigelser eller økonomiske beregninger, der skulle gøre det muligt til næste år at tredoble den lønforhøjelse, der ydes for dette år? Er det de kuldsejlede markedsplaner, er det det europæiske sammenbrud, der fylder regeringen med den optimisme, at man til næste år skulle være så langt, at lønningerne yderligere kan forhøjes og forhøjes så meget mere, end det kan ske i år? Eller trøster statsministeren sig med Ludvig den Femtendes ord: „Efter os syndfloden“?

Alt i alt kan vi vanskeligt se, at fagbevægelsen har givet afkald på noget væsentligt ved at anbefale disse lovforslag, og vi

tvivler på, at vedtagelsen af dem vil føre til nogen stabilitet i vor økonomi.

De oplysninger, vi får om disse forhold, vil ikke blot påvirke vor stilling til lovforslaget om forlængelse af de kollektive overenskomster, men tillige vor holdning til helhedsløsningen som sådan. Thi først når vi har fundet ud af, om den ene part overhovedet har givet afkald på noget i forhold til det, som det havde været muligt at opnå ved en strejke eller ved et mæglingforslag, først så er der grund til at overveje, om der skal gives denne part de mange vidtgående indrømmelser, statsministeren foreslår.

Statsministeren — og i hvert fald handelsministeren — ved, at lovforslaget om pris- og avancestop i bedste fald er aldeles nytteløst, i værste fald skadeligt. Det ærede medlem hr. Weikop vil som mit partis ordfører om dette lovforslag fremkomme med nogle indgående bemærkninger, men i denne sammenhæng skal jeg kun sige, at det, som den radikale handelsminister nu har fremsat lovforslag om, jo er meget lidt i overensstemmelse med det, som den radikale økonomiminister, hr. Kjeld Philip, konkluderede i i samordningskommissionens betænkning i 1956, og helt i strid med den tale, som det daværende medlem hr. Bertel Dahlgaard, den senere økonomiminister, holdt her i tinget, da socialdemokratiet i 1956 fremsatte et tilsvarende lovforslag — jeg tror, det var daværende handelsminister fru Lis Groes, som fremsatte det. Den hudfletning, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gav dette lovforslag, beder jeg den højtærede handelsminister om at sætte sig ind i.

Det er formentlig politiske grunde, det, man kalder politisk-psykologiske grunde, som er motivet for denne lovgivning. Det er formentlig den radikale handelsministers motiv. Han ved, at der ikke er brug for loven, og at den uden at gavne vil være et irrationelt irritationsmoment i et erhvervsliv, der er præget af fuld konkurrence; men det eneste forsvar, der kan præsteres for et forslag, der skal bæres af de politisk-psykologiske grunde, som altså skal virke til at få en bitter pille til at blive slugt, må jo være, at der også er en bitter pille. Det ærede medlem hr. Hans Rasmusens og sekretær Thomas Niensens udtalelser